

2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Viešojo valdymo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 01-004-08-04-01 „Didinti visuomenės įsitraukimą į vietos problemų sprendimą“ veiklos „Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros metodo (BIVP) taikymas: parama vietos plėtros strategijų įgyvendinimui“ (ESF+) projektų finansavimo sąlygų aprašo
1 priedas

RIZIKĄ PATIRTI SOCIALINĘ ATSKIRTĮ TURINČIŲ GYVENTOJŲ GRUPIŲ PAVYZDŽIAI

Riziką patirti socialinę atskirtį turinčiais gyventojais laikomi:

1. daugiavaikių šeimų nariai (tėvai, jų vaikai, nuolatinėje globoje (rūpyboje) glojami (rūpinami) vaikai ir įvaikiai, kurių amžius iki 18 metų arba tuo atveju, kai vaikai ir įvaikiai yra nedirbantys ir nesusituokę, mokymo įstaigų dieninių skyrių moksleiviai ir studentai – kurių amžius nuo 18 iki 24 metų, kartu gyvenantys jų seneliai), motinos (tėvai), vienos (-i) auginančios (-ys) vaiką (-us) iki 14 metų;

2. likę be tėvų globos vaikai (t. y. vaikai iki 18 metų, kuriems yra nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba);

3. socialinę riziką patiriantys vaikai (t. y. vaikai iki 18 metų, kurie vaikatauja, elgetauja, nelanko mokyklos ar turi elgesio problemų mokykloje, piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, yra priklausomi nuo azartinių lošimų, yra įsitraukę ar linkę įsitraukti į nusikalstamą veiklą, yra patyrę ar kuriems kyla pavojus patirti psichologinį, fizinį ir (ar) seksualinį smurtą, smurtą šeimoje, kurie patys smurtauja prieš kitus asmenis ir dėl šių priežasčių jų galimybės ugdytis ir dalyvauti visuomenės gyvenime yra ribotos);

4. socialinę riziką patiriantys suaugę asmenys (t. y. asmenys nuo 18 metų, socialiai atskirti dėl to, kad elgetauja, vaikatauja, piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, yra priklausomi nuo azartinių lošimų, yra įsitraukę ar linkę įsitraukti į nusikalstamą veiklą, besiruošiantys išeiti ir išėję iš įkalinimo vietų, patyrę ar kuriems kyla pavojus patirti psichologinę, fizinę ar seksualinę prievartą, smurtą šeimoje ir yra iš dalies ar visiškai netekę gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime) ir jų šeimos nariai (t. y. sutuoktinis ar kartu gyvenantis ir bendrą ūkį vedantis asmuo, tėvai, vaikai, įvaikiai, seneliai) (toliau – **šeimos nariai**);

5. socialinę riziką patiriančios šeimos (t. y. šeimos, kuriose auga vaikų iki 18 metų ir kuriose bent vienas iš tėvų piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, yra priklausomas nuo azartinių lošimų, dėl socialinių įgūdžių stokos nemoka ar negali tinkamai prižiūrėti vaikų, naudoja prieš juos psichologinį, fizinį ir (ar) seksualinį smurtą, gaunamą valstybės paramą panaudoja ne šeimos interesams ir todėl iškyla pavojus vaikų fiziniams, protiniams, dvasiniams, doroviniams vystymuisi bei saugumui); socialinę riziką patiriančiai šeimai priskiriama ir šeima, kurios vaikui įstatymų nustatyta tvarka yra nustatyta laikinoji globa (rūpyba);

6. esami ir buvę vaikų socialinės globos namų, bendruomeninių vaikų globos namų, specialiųjų internatinių mokyklų, šeimynų auklėtiniai (iki 29 metų);

7. nepasiturintys asmenys ir šeimos, kuriems pagal Lietuvos Respublikos pinigines socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą yra teikiama pinigine socialine parama (socialinė pašalpa ar būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijos);

8. asmenys, kuriems pagal Lietuvos Respublikos įstatymą „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ yra suteiktas prieglobstis Lietuvoje (pabėgėlio statusas arba papildoma apsauga);

9. asmenys su negalia, t. y. asmenys, kuriems pagal Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymą yra nustatytas neįgalumo lygis arba 55 procentų ar mažesnis dalyvumo lygis (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – nustatytas 55 procentų ar mažesnis darbingumo lygis ar specialiųjų poreikių lygis);

10. senyvo amžiaus asmenys, t. y. senatvės pensijos amžiaus asmenys, kurie dėl amžiaus iš dalies ar visiškai yra netekę gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime;

11. smurto artimoje aplinkoje, prekybos žmonėmis ar kitokių nusikaltimų asmeniui aukos ar smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantys asmenys ir jų šeimos nariai;

12. asmenys, besinaudojantys apgyvendinimo (nakvynės) savarankiško gyvenimo namuose, nakvynės namuose ar krizių centruose paslaugomis, ir jų šeimos nariai;

13. asmenys, sergantys priklausomybės ligomis, ir jų šeimos nariai;

14. asmenys, besiruošiantys išeiti ir išėję iš laisvės atėmimo bausmę vykdančių pataisos įstaigų, kurių rūšys nurodytos Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekse, ir jų šeimos nariai;

15. nepilnamečiai, kuriems pagal Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymą yra ar buvo skirtos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonės, ir jų šeimos nariai;

16. tautinėms mažumoms priklausantys asmenys, kurie nemoka valstybinės kalbos arba kurie moka valstybinę kalbą ne aukštesniu kaip pradedančio vartotojo (A1 ar A2) lygiu;

17. asmenys, prižiūrintys (slaugantys) šeimos narį, kuris yra asmuo su sunkia negalia; sąvoka „Asmuo su sunkia negalia“ apibrėžta Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme;

18. mažiau galimybių turintis jaunimas, kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme;

19. vaikai, dėl socialinių, ekonominių, geografinių ypatumų turintys mažiau galimybių nei bendraamžiai;

20. asmenys, turintys riziką patirti socialinę atskirtį dėl kitų nei šio priedo 1–18 punktuose nurodytų priežasčių.
